

Biblická čtení:

Kol 1,9-20:

Proto i my, ode dne, kdy jsme to uslyšeli, nepřestáváme za vás v modlitbách prosit, abyste plně, se vši moudrostí a duchovním pochopením poznali jeho vůli. ¹⁰ Tak budete svým životem dělat Pánu čest a stále se mu líbit, ve všem poneseš ovoce dobrých skutků, budete růst v poznání Boha, ¹¹ a z moci jeho božské slávy nabudete síly k trpělivosti a radostné vytrvalosti; ¹² a budete děkovat Otci, který vás připravil k účasti na dědictví svatých ve světle. ¹³ On nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. ¹⁴ V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů: ¹⁵ On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, ¹⁶ neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi - svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti - a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. ¹⁷ On předchází všechno, všechno v něm spočívá, ¹⁸ on jest hlavou těla - totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých - takže je to on, jenž má prvenství ve všem. ¹⁹ Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, ²⁰ aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích - protože smíření přinesla jeho oběť na kříži.

Mt 6,25-34:

Proto vám pravím: Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? ²⁶ Pohledte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější? ²⁷ Kdo z vás může o jedinou píd' prodloužit svůj život, bude-li se znepokojoval? ²⁸ A o oděv proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou - ²⁹ a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděh, jako jedna z nich. ³⁰ Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás, malověrní? ³¹ Nemějte starost a neříkejte: co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? ³² Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. ³³ Hleďteje především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. ³⁴ Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení.

Text: Jb 12,7-10: *Avšak dobytka se zeptej, poučí tě, nebeského ptactva, ono ti to poví, ⁸ poučí tě i křoviska země, mořské ryby vyprávět ti budou. ⁹ Kdo z nich všech by nevěděl, že ruka Hospodinova to učinila ¹⁰ a že v jeho ruce je život všeho, co žije, duch každého lidského tvora.*

Milí přátelé, hosté, sestry a bratři v Kristu!

Vzrušující a bolestnou debatu Joba a jeho přátel si jistě každý z nás vybavuje. Stručně se dá říci, že Job hledal sebe sama ve změně poměrech svého života. Rozuměl té změně jako nezasloužené, možná lépe řečeno: viděl svou životní změnu jako něco,

čeho příčiny neviděl. Tedy nerozuměl tomu, jaké řády existence se v jeho případě dostaly ke slovu. Jeho manželka i jeho přátelé se pro svůj přístup rozhodli. Manželka mu nabídla možnost¹, ale tu on nehodlal akceptovat. Její vysvětlení, nebo nabídka cesty, bylo přijatelné a dodnes je přijatelné. Jenže Job se chtěl dostat hlouběji než k lacinému a nepromyšlenému, tedy dlouhodobě nenosnému, závěru. To, co mu nabízeli jeho přátelé také znělo docela věrohodně, ale Job se s tím rovněž nechtěl ztotožnit. I když o všechno přišel, trpěl jak málokdo, přesto mu nebyla vymazána paměť a nepřišel o vědomí toho, z čeho žil dříve. Ovšem jako člověk své doby také věděl, že bohabojnost se vyplácí. Jeho přátelé však šťourali v jeho ranách jinak a byli si jisti, že někde i v jeho případě musí něco být, co to všechno způsobilo. Tak mu adresují slova typu – *jestliže napraviš své srdce, jestliže dáš ruce pryč od ničemností, nepřipustíš, aby ve tvém stanu přebývala podlost* apod., a vybízají jej, aby se na tuto cestu myšlení vydal. Ale, jak říkám, on neztratil paměť, nepřišel o svou teologii, o své poznání Boha, o svou zkušenost Boha, proto se vůči takovým slovům ohradil. Věděl jen, že cesta k odhalení moudrého zakotvení v životě závisí také na jiném základu než jen na tom, jak dokáže určovat lidská úvaha a racionalita.

Slova, která jste slyšeli z této životní pozice, jsou slova ukazující jak na východisko ze situace, ve které osobně byl Job (a ve které se může ocitnout kdokoli kdykoliv), ale jsou to také slova, která mohou provázet náš dnešní zdejší pobyt a modlitbu na tomto místě a při této slavnosti. Osobní slyšení tohoto slova naznačuje, že stále existuje moc, která přesahuje všechno, která je základem a která je i cílem. Nejde o moc neznámou, dnes už můžeme říci, že jde o moc, která byla v Ježíši zjevena jako působící a funkční v rovině světa, ve kterém žijeme. Job tímto odkazem ukazuje k harmonii, která provází život veškerenstva a je pozornému divákovi patrná i z toho přírodního hemžení a zvučení. Ta moc je tak rozsáhlá, že z ní žije všechno, především však lidský duch. Protože to je moc, se kterou lze počítat a k ní se vztahovat. Ona je tím, co určuje a člověk i jakýkoliv tvor je ten, kdo se od ní odvíjí, protože předpokladem toho, aby tvor mohl vůbec být, je to, že je pozván do života bez vlastního přičinění. Job z této skutečnosti vycházel a na ní stavěl. Proto dokázal chválit Boží jméno i ve chvíli, kdy jiní, třeba i jeho blízcí, by zlořečili. Ve svém přístupu viděl předpoklad většího a

¹ „Zlořeč Bohu a zemi“ Ale on jí odpověděl: „Mluvíš jako nějaká bláhová žena. To máme od Boha přijímat jen dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?“ Jb 2,9n

pevnějšího opření se v životě než v tom kulhavém určování, čím si je kdo vinen za příběh, který žije.

Pak je to druhé. Slovo týkající se přírody. Má s tím co dělat. Ale je to trochu komplikovanější než v tom předchozím případě, Jobova osobního života.

Nedávno jsme si s manželkou do těchto končin udělali výlet a pěkně jsme si užili této zdejší přírody. Je pravda, že ač nejsme hluší a hodně jsme naslouchali nebeskému ptactvu, nerozuměli jsme mu. Dobytek tady žádný nebyl, tak jsme s ním nemohli zapříst vzdělavatelnou besedu, stejně tak to bylo s mořskými rybami, křoviskům jsme také moc nerozuměli. Ale nebrali jsme to jako nedostatek, nám k takovému pročištění mysli a osvěžení stačilo to, že ptactvo nebeské po svém šveholilo, křoviny (některé) voněly a pomáhaly tomu, aby nás ovíval svěží vánek a už proto nám bylo dobře a to nám v záloze ještě zůstala ta mořská havěť.

Pochopitelně, že si nemůžete v takové chvíli nevzpomenout na film *Ecce homo*, *Homolka*! Kde otec rodiny se mnohokrát pokusil o mudrování a při návštěvě z lesa z něho vypadla moudrost, která se kupodivu životem mnoha lidí nese dodnes. S pupíkem vystrčeným k nebesům se snivě díval na borovici a pravil: *Hele, já ti něco řeknu! Kdyby bylo na mně, já bych to sem zahnal ty lidi, všechny a povinně! A viděla bys! Prosím tě, dyť se podívej, podívej se na ten strom,... no pocem, viděla si tohle?, to je jako věž, čoveče, podívej se, no to je krása (manželka přizvukuje a přisvědčuje) a pak to přijde: Hele, já tě řeknu, příroda, to je chrám! To je málo platný.... Krista Pána, to je zdroj!* Vadu na kráse tahle chvílka získá ve chvíli, kdy někdo v dálce začne volat o pomoc, a všichni zdrhnou. Příroda sice v takových chvílích může být chápána jako chrám, ale který kromě výpovědi, již může dát, nedá nic navíc. Dává tolik, co tam člověk vnáší. Dívání se do přírody potřebuje základy. Když Job zmínil to, aby se člověk pozorně díval kolem sebe a rozebíral si to, co vidí a jaké jsou souvislosti toho všeho, tak tak činil nikoliv na základě nějaké své krásné zkušenosti z kontaktu s krásami lesa, nýbrž jedině a výhradně na základě toho, co měl ve své duši vštípeno; toho se neuměl a nechtěl zbavit, i když jeho osobní situace v té chvíli ani zdaleka nebyla tak ladná a krásná jako pomněnka na mezi. Proto zůstal u toho obecného, ale nosného konstatování, že život je v Boží ruce. Vůbec netušil, jak mu budoucnost dá za pravdu, když jednoho dne život Boží mocí střezeny zvítězil i nad smrtí.

To byla výchozí pozice pro Joba. To nechť je výchozí pozicí pro nás, i přesto, že toto zamyšlení uzavřu vcelku nepřekvapivým a

běžným sdělením, které formuluji v první osobě pl., odvíjím jej od Jobovy zkušenosti a nám může sloužit jako vodítko pro nesení života: náš život v rámci celého stvoření je krásný a zajímavý tím, že má základ v Bohu, od něho se odvíjí a k němu míří. Proto nikdy nenastane to, že bychom se měli cítit zapomenutí, nespravedlivě zkoušení a drsně tlačení ke zdi. To, co prožíváme, mnohdy skutečně těžké je, ale v celém rámci transcendentálního založení vlastního našeho života, není nikdy náš život u zdi! To si nesme do všech všedních událostí, střetů, nejistot, pochybností a trampot! Z tohoto Jobova žijme, a pokud budeme potřebovat, pak si toto zaslíbení souladné z Boží vůlí chodíme uvědomovat sem do skal, nebo do jiných krásných scénérií přírody. Ale nechodme se bez ničeho, nesme si vědomí, že prvé než příroda byla, byl Boží záměr, aby existovalo i takové svědectví o životě, jaké nám představují ptáčkové, zvěř, stromy, křoví i čtyři roční období. Takový vnos lidské víry i do krajiny a života přinese klad i přírodě a krajině. Člověk se k nim bude vztahovat jinak, jako ke stvoření, které nese na sobě stopu toho, že Bůh je život, Bůh v Kristu je náš život, Bůh v Kristu je cesta našeho života a Bůh v Kristu je smysl našeho života. S takovým vyznáním a mottem můžeme nevzdávat své odhodlání prožít svůj život pravdivě, vyznavačsky a věrohodně! Ať vás na této cestě provází jasné dosvědčování toho, co si nesete jako zrnka křesťanské víry. Amen

Joel Ruml